

Endring av ferieordningen for barnehagene fra 01.01.2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
28/25	Hovedutvalg for livsløp	10.12.2025
51/25	Formannskap	11.12.2025
	Kommunestyret	18.12.2025

Kommunedirektørens innstilling

Fra 01.01.2026 innføres sommerstengte barnehager i uke 28, 29 og 30. I tillegg regnes jul og påske som en ferieuke. Vedtektene § 14 justeres i samsvar med vedtaket.

Saksopplysninger

Det er i budsjettet for 2026 foreslått reduksjon i de økonomiske rammene for barnehagene. Som en konsekvens legges det derfor fram forslag om å endre ferieordningen for barnehagene fra 01.01.2026 for å redusere kostnader. Dersom det vedtas ny ferieordning for barnehagene, må også vedtektene for barnehagene endres.

Ferieordningen for barn påvirker ferieordningen til de ansatte, derfor blir også ferieordningen for de ansatte omtalt i saken selv om den ikke skal vedtas på samme måte.

Det finnes ingen nasjonale føringer for barns ferie. Det er opp til kommunen å bestemme regelverk. Disse er fastsatt i vedtekter for barnehagene i Nesbyen § 14. Etter gjeldende ordning skal alle barn ha minimum fire uker ferie i løpet av barnehageåret. Dette samsvarer med betalingsfri måned i juli. Det skal tas ut tre sammenhengende uker i juni, juli eller

august, i tillegg til jul og påske som regnes for en ferieuke. Barnehagene har åpent hele sommeren, men er stengt jul og påske. Foreldrene melder fra når barna skal ta ut ferie. Av erfaring fordeler ferieuttaket til barnegruppa seg fra ca. 20. juni til ca. 15. august, med enkelte uker midt på sommeren som det er få barn til stede. Barnehagene samarbeider om hvilke barnehager som har åpent i ukene som det er færrest barn påmeldt.

Gjeldende ordning er arbeidskrevende. Å innhente ferieønsker fra foreldrene er ofte tidkrevende. Så skal det beregnes antall voksne opp mot bemanningsnormen slik at det blir samsvar mellom feriepåmeldingene og ferien til de ansatte. Gjeldende ordning krever bruk av vikar, men det varierer fra år til år hvor mye vikar som har vært nødvendig. Erfaringene viser at en del barn blir påmeldt i feriebarnehagen, men likevel ikke kommer. Denne praksisen er med på å gjøre ferieordningen uforutsigbar og kostbar for kommunen.

Derfor legges det nå fram forslag om fast feriestengt barnehage om sommeren. Tre forslag er utredet; to, tre eller fire feriestengte uker. Alle foreldre er informert om at ferieordningen skal vurderes og har fått mulighet til å komme med innspill før saken behandles.

SU i barnehagene vil behandle saken før den behandles politisk.

Overordnet plan:

Endringene er i samsvar med Lov om barnehager og Lov om ferie.

Økonomiske konsekvenser:

Det er foreslått å redusere budsjettet for ferievikarer fra kr 235 000 i 2025 til kr 47 000 i forslag til budsjett for 2026. Hittil i år er det brukt kr 283 000 på ferievikar, der ca. kr 180 000 er brukt i ferietiden på sommeren.

De ansatte har fem uker lovbestemt ferie hvert år. I tillegg har ansatte over 60 år rett på en ekstra uke. Med feriestengte barnehager om sommeren, vil de ansattes ferie legges til de samme ukene som barnehagene er stengt uten merutgifter. Det må påregnes utgifter til vikar når ansatte har ferie på tider som barnehagene ikke er stengt. Avhengig av hvilket alternativ som velges, vil følgende utgifter påløpe:

- A. Fire uker sommerstengte barnehager, i tillegg stengt jul og påske (en ferieuke)
- Med denne ordningen vil det være få utgifter til vikar i forbindelse med personalets ferieavvikling, da barnehagene er stengt det samme antall uker som de ansatte har ferie. Vikar til ansatte over 60 år som har rett på en ekstra uke er stipulert til kr 25 000 i 2026.
 - Siden foreldrene har en betalingsfri måned (fire uker) og det med denne ordningen legges opp til fem uker feriestengt barnehage, bør det vurderes å gi foreldrene en uke redusert foreldrebetaling. Dette gir kommunen en tapt inntekt på ca. kr 20 000.
- B. Tre uker sommerstengte barnehager, i tillegg stengt jul og påske (en ferieuke)
- De ansatte vil ha rett på en ferieuke utenom ukene som er stengt. I tillegg kommer en uke for de som er over 60 år.
 - Det vil være et visst behov for å sette inn vikar de fleste av disse ukene.
 - Kostnader stipuleres til kr 140 000,-.
- C. To uker sommerstengte barnehager, i tillegg stengt jul og påske (en ferieuke)
- De ansatte vil ha rett på to ferieuker utenom ukene som er stengt. I tillegg kommer en uke for de som er over 60 år.
 - Det vil trolig være behov for å sette inn vikar de fleste av disse ukene, men ikke like mye i begge ukene, da barn også vil ha ferie den ene uken.
 - Kostnader stipuleres til kr 200 000.

Stipulerte beløp på utgifter ved de ulike alternativene er usikre da dette er en ny ordning og det er usikkert hvordan vikarbehovet vil slå ut.

Vurdering:

Det er vurdert to, tre eller fire sommerstengte ferieuker i barnehagene. Ukene som foreslås som stengt, er uker som det over år har vist seg å være færrest barn til stede:

- A. Fire uker sommerstengte barnehager

- Barnehagene er stengt uke 28, 29, 30 og 31. I tillegg er barnehagene stengt jul og påske.
- Foreldrene bruker sin ferie på de fem ukene barnehagen er stengt, det kan være utfordrende for uttak av egen ferie.
- I tillegg kommer seks planleggingsdager hvor noen foreldre må bruke feriedager.
- Få administrative oppgaver.
- Vil gi minimal bruk av vikar.
- Kommunen vil få redusert inntekt på foreldrebetaling.
- Alternativet gir mest innsparing for kommunen, men minst fleksibilitet for foreldrene og de ansatte.

B. Tre uker sommerstengte barnehager

- Barnehagene er stengt uke 28, 29 og 30. I tillegg er barnehagene stengt jul og påske.
- Gir mer fleksibilitet for foreldre og ansatte enn alternativ A.
- For noen foreldre kan det bli utfordrende dersom arbeidsgiver ikke har mulighet til å gi ferie på samme tidspunkt.
- Noe behov for å sette inn vikar, men mindre enn med alternativ c.
- Mindre administrativt arbeid med organisering.

C. To uker sommerstengte barnehager

- Barnehagene er stengt uke 29 og 30. I tillegg er barnehagene stengt jul og påske.
- Foreldrene må velge enten uke 28 eller 31 for å få tre sammenhengende ferieuken.
- På samme måte må personalet legge en ferieuke før eller etter uke 29 og 30 for å få tre sammenhengende ferieuken som de har rett på etter Lov om ferie.
- Det vil være noen administrative oppgaver med å kartlegge ferieuken til barn og tilpasse ferien til de ansatte etter dette, men færre enn med gjeldende ordning.
- Dette alternativet gir størst bruk av vikar.
- Med få barn til stede i uke 28 eller 31 kan det være aktuelt å samarbeide med andre barnehager for å spare på vikarbruk.

Innspill fra foreldre, ansatte og samarbeidsparter:

Endring av ferieordningen for barn har innvirkninger for både foreldre og ansatte. I forkant ble det sendt ut en undersøkelse med alternativer hvor både foreldre og ansatte fikk komme med tilbakemeldinger, fordeler og ulemper ved de ulike alternativene.

Fra foreldrene kom det inn 48 svar fra 120 aktuelle familier. Svarene fordelte seg slik på spørsmål om hvor mange stengte ferieuken foresatte kunne innrette seg etter:

- 2 uker sammenhengende feriestengt: 31 svar
- 3 uker sammenhengende feriestengt: 14 svar
- 4 uker sammenhengende feriestengt: 3 svar
- Ingen betydning, vi tilpasser oss: 7 svar

Innspillene som kom fra foreldrene varierer fra at fire uker feriestengte barnehager er mulig, til at ingen uker bør stenges. Flere av innspillene tar utgangspunkt i at foreldre vil ha utfordringer på egen arbeidsplass med å ta ut egen ferie de ukene som barnehagen er stengt. Da vil noen måtte betale for ekstra pass av barn, mens andre ikke har nettverk eller familie som kan hjelpe til. Spesielt vanskelig kan dette være for foreldre som er alene om omsorgen for barn. Andre er fleksible og har mulighet til å tilpasse seg. Mange er også positive til at man med sommerstengte barnehager unngår samarbeid mellom barnehager. De opplever at samarbeid har ført til ustabilitet for barn og det blir mange ulike barn og voksne å forholde seg til. Det er et ønske at stengte ferieuken i så fall legges til fellesferien.

Fra de ansatte kom det inn 36 svar fra 44 aktuelle ansatte. Svarene fordelte seg slik på spørsmål om hvor mange stengte ferieuken foresatte kunne innrette seg etter:

- 2 uker sammenhengende feriestengt: 22 svar
- 3 uker sammenhengende feriestengt: 10 svar
- 4 uker sammenhengende feriestengt: 2 svar
- Ingen betydning, vi tilpasser oss: 2 svar

Innspillene fra de ansatte på endring av ferieordning går hovedsakelig på at det ferien blir mer låst til bestemte uker med feriestengte barnehager og at uttak av ferie blir mindre

fleksibelt. De er også opptatt av at feriestengte barnehager gir mindre administrativt arbeid. De har sett at gjeldende ordning ikke er bra for alle barn og mener feriestengt barnehage vil gi mer stabilitet for både barn og ansatte.

I tillegg til at foreldre og ansatte har kommet med innspill til endringene, har også avdelingene i helse og omsorg fått uttale seg om hva dette kan bety for deres drift. De har gitt tilbakemelding på at sommerstengte barnehager vil få betydning for deres praksis for ferieavvikling og at de også må se på alternativer for hvordan de kan tilrettelegge for ferien til sine ansatte.

Barns beste vurdering:

I alle vurderinger som gjelder barn, er vi pålagt å gjøre barns beste-vurdering. I denne sammenhenger ser vi at noen barn, spesielt de sårbare barna og de som trenger stabilitet aller mest, ikke takler sommerbarnehage og bytte av barnehage så godt. Samarbeid mellom barnehagene i ferien gjør at det blir flere og andre voksne å forholde seg til, samtidig som ansatte kommer og går. I tillegg er ulike vikarer innom. Sommerstengte barnehager vil derfor være en bedre ordning for alle barn, men spesielt for de barna som trenger forutsigbarhet og trygghet aller mest.

Totalvurdering:

Ut fra en totalvurdering anbefaler administrasjonen tre feriestengte uker. Da vil barnehagene stenge i uke 28, 29 og 30 fra sommeren 2026. I tillegg blir jul og påske stengt og regnes for en ferieuke. Da vil ikke lenger være behov for å samarbeide om sommerbarnehage. Dette skaper stabilitet og trygghet for både barn og voksne. Det vil også bli betydelig mindre administrativt arbeid i forhold til innhenting av ferieopplysninger og samordning med de ansatte sin ferie. Det er også dette alternativet som gir minst bruk av vikar og mest forutsigbarhet med hensyn til økonomi, noe som er viktig i den tiden vi nå er inne i. Foreldre og ansatte vil få en mer forutsigbar ferieordning.

Noen foreldre og ansatte ønsker mer fleksibilitet, men det er totalsituasjonen med barns beste, forutsigbarhet med faste uker, mindre administrative oppgaver og større økonomisk kontroll som ligger til grunn for anbefalingen. SFO er stengt de samme ukene. Nasjonalt ser

vi at det er mange kommuner som har to eller tre uker sommerstengte barnehager.

Kommuner som har hatt to uker sommerstengt barnehage, legger nå fram forslag om å utvide til tre uker for å spare penger.